

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

framställning till Ålands landsting med anledning av Republikens Presidents skrivelse till landskapsnämnden av den 14 april 1923 ävensom angående förslag till ändring av 3, 6, 14 och 36 §§ 1 den av Landstinget antagna vallagen för landskapet Åland.

Sedan Landstinget till Republikens President i avseende å fastställelse insänt förslag till vallag för landskapet Åland, har Landskap^s nämnden fått emottaga en skrivelse av nedanstående lydelse:

"Republikens Presidents brev till Ålands landskapsnämnd i anledning av en av Ålands landsting antagen vallag för landskapet Åland.

Jämte skrivelse av den 8 sistlidne februari har landshövdingen i landskapet Åland översänt Ålands landstings beslut av den 8 december 1922, varigenom Ålands landsting antagit vallag för landskapet Åland; vilket beslut delgivits Mig den 15 i sagda februari månad.

Uti avfordrat utlåtande över ifrågavarande beslut har Högsta domstolen anmärkt bl. a.

att sedan i 6 § 1 mom. av förenämnda vallag för Åland föreskrivits att vederbörande mantalsskrivare skall såsom underlag för röstningsområdes vallängd inom januari månad det år, under vilket tiden av tre år från senaste landstingsmannaval tilläandagar, tillställa valnämnden en på närmare angivet sätt uppställd förteckning över alla enligt

föregående års mantalslängd inom röstningsområdet bosatta personer, vilka under en oavbruten följd av fem år haft laga bo och hemvist på Åland och vid förstnämnda års ingång uppnått 21 års ålder, i 2 mom. av samma paragraf stadgas,

att mantalsskrivaren förutom sagda förteckning skall uppgöra tre tilläggsförteckningar, en för det första, en för det andra och en för det tredje året av de nästföljande tre åren, vilka envar i enahanda ordning upptaga de inom röstningsområdet bosatta personer, som under året närmast före det, för vilket förteckningen är uppgjord, fyllt tjuguetta år, utan att detta stadgande likväl begränsats att gälla endast de personer i nämnda ålder, vilka under en oavbruten följd av fem år haft laga bo och hemvist på Åland, eller utsträckts att gälla jämväl dem, vilka tidigare, ehuru de fyllt tjuguetta år, varit från rösträtt uteslutna på den grund att de icke uppfyllt nämnda villkor om fem års vistelse på Åland; samt

att 3, 14, och 36 §§ i vallagen för landskapet Åland utgå från att det tillhör republikens president att förordna om verkställande av nya val till Ålands landsting, ehuru 6 § i lagen om självstyrelse för Åland given den 6 maj 1920, stadgar att landshövdingen i landskapet Åland äger, med begivande av republikens president, upplösa landstinget och förordna om verkställande av nya val; och har Högsta domstolen till Mitt avgörande överlämnat huruvida i anledning av nästberörda i vallagen förekommande oegentlighet skäl kan anses föreligga att meddela förordnande om att sagda lag skall förfalla.

Vid 1 dag uti Statsrådet skedd föredragning. av detta ärende har Jag på grund av vad emot. 6 § 2 mom. samt 3, 14 och 36 §§ 1 vallagen av Högsta domstolen anmärkts, funnit nödigt, jämlikt 3 mom. 12 § 1 lagen om självstyrelse för Åland, förordna att ifrågavarande vallag skall förfalla.

Helsingfors, den 14 april 1923.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

K.J. Ståhlberg.

Justitieminister Otto Åkesson."

Med hänsikt till de anmärkningar, som emot vallagsförslaget av Högsta domstolen riktats, och Republikens Presidents ovan återgivna skrivelse har Landskapsnämnden uti lagförslaget infört av anmärkningarna påkallade förtydliganden och ändringar och får Landskapsnämnden föredenskull föreslå,

att Landstinget ville med vidhållande
av lagförslaget i övrigt antaga nedanantecknade
lagrum i följande lydelse:

§ 3.

(mom. 1)

"I varje landskommun skola kommunalfullmäktige i början av januari månad det år, under vilket tiden av tre år från senaste landstingsmannaval tilländagår, tillsätta en valnämnd, bestående av en ordförande och två medlemmar, för att inom kommunen förrätta landstingsmannaval. Dock skall, om på grund av landshövdingens förordnande nya val förrättas, ny valnämnd utses i januari månad året efter det, varunder sagda val

ägt rum."

§ 6.

(mom. 2)

"Förutom denna förteckning uppgöra mantalsskrivaren tre tilläggsförteckningar, en för det första, en för det andra och en för det tredje av de nästföljande ^{tre} åren, vilka envar i enahanda ordning upptaga de inom röstningsområdet bosatta personer, som under året närmast före det, för vilket förteckningen är uppgjord, fyllt tjuguet år samt, beträffande sin bosättning på Åland, fylla i föregående moment angivna villkor."

§ 14.

"Böra på grund av landshövdingens förordnande nya val förrättas i den vallängd ånyo i ovan stadgad ordning upprättats, skall den senaste vallängden jämte i 6 § omnämnda tilläggsförteckningar tjäna såsom vallängd."

§ 36.

(mom. 2)

"Har landshövdingen förordnat om nya val, vidtager valförrättningen å första dagen i den kalendermånad, som begynner näst efter sextio dagar från det förordnandet kungjordes, samt fortgår såsom i 1 mom. sagts."

Mariehamn, den 16 november 1923.

På Landskapsnämndens vägnar:

